

မလိအဲကလံးကျိန်ဒီးနဖိဒီးပုၤဒိန်ထီၣ်သီတဖၣ်- ပညိၣ်ဃီၤဖဲတၢ်မလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ကျိန်အဖီခိၣ်ဖဲ တၢ်ဖးသကိးလံာ်လဲၤအကတီၢ်

ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဘၣ်ဃးတၢ်အရှုၢ်အသဲးတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ထါသီၣ်သဃဲၤ (rhyming)

ဒီးကျိန်က့ၢ်ဂီၤအဂၤတဖၣ်ဖဲနတၢ် ဆိမိၣ်အပူၤ ဖဲလၢနဃုထၢဖးသကိးလံာ်လဲၤကလုၢ်သီၣ်ဒိန်အခါတက့ၢ်.

ဖဲနဖးသီၣ်လံာ်ဒီးပုၤနီၢ်ဆဲးလၢအမလိအဲကလံးကျိန်အခါ, ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလီၤဆီဒ်တၢ်လၢနကလုၢ်အဖီခိၣ်ဖဲနဖး ထါသီၣ်သဃဲၤ (**rhyming**) အလံာ်မဲာ်ဖျါတဖၣ်အခါ, ဒီးဟ့ၣ်ဒိဟ့ၣ်တဲာ်ကျိန်အက့ၢ်ဂီၤတဖၣ်, ဒ်အမ့ၢ် ထါသီၣ် သဃဲၤအခိၣ်ထံးဘူးလိာ်သး (alliteration) အသိးန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိ Nicole DeSalle, M.F.A., ပုၤပၤဆုၤတၢ်ကွဲးမူဒါခိၣ်, Iowa တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၤဖဲထၢၣ်
Deborah Reed, Ph.D., ပုၤန့ၣ်တၢ်အခိၣ်, Iowa တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၤဖဲထၢၣ်

အဲးဒီးထၢၣ်အတၢ်မၤနီၣ်-

တၢ်မလိသကိးတၢ်တပူၤဃီမၤဂ့ၤထီၣ်စၢၤဝဲဒ်နဖိဒီးပုၤလိာ်ဘိထီၣ်သီတဖၣ်အဲကလံးကျိန်

iowareadingresearch.org

 @IAReading | @iowareadingresearchcenter

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်သ့ဝဲဒ်န့ၣ်သိး လၢန့ၣ်ကစၢ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးတတီၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဟံၣ်ထွဲထီၣ်အံၤတ ပယုၣ်ဃီအကျါတခါလၢ

အမၤစၢၤဝဲဒ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိလၢအမ့ၢ်ပုၤမၤလိအဲကလံးကျိၣ်တဖၣ်ဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်မၤလိအဲကလံးကျိၣ်အတၢ်
ခွဲးဂ့ၤယၢ်ဘၣ်လၢအဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်အိၣ်မူကိးန့ၣ်ဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖးလိသကိးလံာ်တပူၤဃီ, မ့တမ့ၢ် ဖးသီၣ်လံာ်ထဲတဂၤ မ့တမ့ၢ် ဃုာ်ဒီးပုၤအါဂၤ,
မ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤအရ့ဒိၣ်လၢဖိသၣ် အတၢ်ကတိၤကျိၣ်
ဒီးတၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ဖဲအနီၢ်ဆံးခါကတိၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ (Riordan et al., 2021)
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖးသကိးလံာ်မ့ၢ်တၢ်ကဲဘျူးဝဲလၢဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဃုာ်ဒီး ပုၤမၤလိအဲကလံးကျိၣ်ဖိတ ဖၣ်
(English learners (ELs)), ဒီးတၢ်ဃုထၢဖးသကိးလံာ်တပူၤဃီလုၢ်ဘၢဃုာ်တၢ်ခဲလၢာ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ကျဲတဘိ
လၢတၢ်မၤအံၤလီၤဝဲဒ် တၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအတၢ်ကျိၣ်
ဖဲတၢ်ဃုထၢဝဲအပူၤမ့ၢ်တၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒ်လံာ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအရူၢ်အသဲးဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲဒ်တီၤဖျၢၣ်ကိၣ်ဖိ
လၢအမၤလိ ELs အကျိၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိကန့ၣ်လိဒီးကတိၤလိသးလၢထါသီၣ်သဃဲၤအလံာ်တဖၣ်

ပုၤဖးလိထီၣ်သီလံာ်ဖိတဖၣ်မၤလိဝဲဒ်လံာ်ကျိၣ်လၢတၢ်မၤကဲထီၣ်ဝဲလၢလံာ်မဲာ်ဖျၢၣ်တဖၣ်,
ဒီးလံာ်မဲာ်ဖျၢၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤကဲထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒ်
တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်ကတိၤကျိၣ်အ သီၣ်အကျါတခါ, လၢအကတဲာ်ကတိၤ
စၢၤဝဲဒ်ဖိသၣ်တဖၣ်ကမ့ၢ်ပုၤဖးလံာ်ဖိ လၢအကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအဲကလံး
ကျိၣ်ဒ်န့ၣ်သိးလံာ်မိၢ်ပုၤအလံာ်မဲာ်ဖျၢၣ်လၢကျိၣ်အဂၤတဖၣ် (McBride et al., 2021) န့ၣ်လီၤ. လၢ EL
တဖၣ်အဂီၢ်, လံာ်လဲာ်တဖၣ်လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးထါသီၣ်သဃဲၤတဖၣ် မၤစၢၤဝဲဒ်
တၢ်မၤလိထံသးဒီးတၢ်အသီၣ်ဒီးကျိၣ်အကွၢ်ဂီၤလီၤဆီ တဖၣ်လၢတၢ်ထံၣ်န့ၣ်ဝဲဖဲအဲကလံးကျိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်န့ၣ်ပၢၢ်ဝဲဒ်တၢ်စူးကါ ထါသီၣ်သဃဲၤအကျိၣ်အကျဲဖဲတၢ် ဖးသီၣ်ဝဲအခါ, မ်ပကကွၢ်သကိးဖဲ
ထီၣ်ဒ့ၣ်ဖဲသိလုၣ်ပဒၢးတၢ်အပူၤ (Duck in the Truck) လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤ ဒီဖျိ Jez Alborough
အတၢ်ကွဲးအိၣ်ထံးတကျိၣ်အပူၤတက့ၢ်.

This is the tale of a duck in a truck.

တၢ်ဖးသီၣ်ထီၣ်လံာ်ကျိၤအဝဲအံၤကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်မၤလိသ့ထီၣ်သးလၢလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢတၢ်နီၤလီၤက့ၤဝဲ ဒၣ်တကူၢ်ဂီၢ်တကူၢ်ဂီၢ် /uck/ န့ၣ်လီၤ. တဲဒုးန့ၢ်ပၢၢ်န့ၣ်ဖိလၢလံာ်မဲာ်ဖျါၣ် “duck” ဒီး “truck” ခံဖျါၣ်လိာ်အိၣ်ဒီးအသီၣ် /uck/ ဖဲအကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖးသကိးလံာ်ကျိၤအဝဲအံၤတဂၤတဘျီဒီးန့ၣ်ဖိတက့ၢ်. တဘျီစ့ၢ်စ့ၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလၢတၢ် မၤသီၣ် /uck/ အကလုာ်ဖဲ “duck” လၢအဖိးမံလိာ်သးဒီး /uck/ အကလုာ်ဖဲ “truck,” အပူၤဒီးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဖိ လၢအကမၤဖိးမံဝဲဒၣ်တၢ်အသီၣ်တဖၣ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.

ထီၣ်သီၣ်သယဲၤအလံာ်လဲာ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် Duck in the Truck

ဒ်န့ၣ်သိးမၤစၢၤဖိသၣ်လၢအကမၤလိန့ၢ်ဝဲဒၣ်အဲကလံး ကျိၢ်အတၢ်သီၣ်မိာ်ပုၤ အဂ့ၢ်, ဒ်အမ့ၢ်တၢ်သီၣ်အထီၣ်အလီၤ, အချ့အယၤ, သီၣ်ဒိၣ်သီၣ်ဆံး, အယၤအစံာ်, အသီၣ်သ ယဲၤ, ဒီးအယုၢ်အကွၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒိကန့ၢ်ဝဲဒၣ်ထီၣ်သီၣ်သယဲၤဒီးတၢ်ဖးသီၣ်ထီၣ်တၢ်တဲတဖၣ်မၤစၢၤဝဲဒၣ် ELs လၢအတၢ်သ့ၣ်ညါမၤနီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကတိၤအသီၣ် အယၤအစံာ်ဒီးတယၤတစံာ်အဘၢၣ်စၢၤ (Fleta, 2017) သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မံပကကွၢ်သကိးဖဲ Duck in the Truck အတၢ်ကွဲးအကတၢၢ်တကျိၤ-

This is the pull as the boat takes the strain.
These are the wheels finally gripping.
This is the knot suddenly slipping.
This is the truck with the engine on fast.
Back on the track... UNSTUCK AT LAST!

လံာ်ဖျါၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဖိကန့ၢ်ဟူၤဒီးမၤလိထံသးလၢအဲကလံးကျိၢ်အတၢ်သီၣ်မိာ်ပုၤအါမးန့ၣ်လီၤ. အဒိ လံာ်မဲာ်ဖျါၣ် အတၢ်ကတိၤအသီၣ်အါထံာ်အါဘီ “gripping” ဒီး “slipping” အိၣ်ဒီး /ip/ ဒီး /ing/ အတၢ်သီၣ် တမံၤဃီန့ၣ်လီၤ. “-ipping” တပူၤဃီဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်သီၣ်သယဲၤ, ဘၣ်ဆၣ်အတၢ်ယၤတၢ်စံာ်ဖဲလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်ခံ ဖျါၣ်လိာ်အပူၤမ့ၢ်ဝဲဖဲတၢ်ကတိၤသီၣ်အိၣ်ထံးဃုာ်ဒီး /ip/ အသီၣ်တဖျါၣ်နီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖးသီၣ်ထီၣ်ထီၣ်သီၣ်သယဲၤ အလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ်မၤစၢၤဝဲဒၣ် တၢ်မၤလိထံသးလၢတၢ်ကတိၤအသီၣ် အယၤအစံာ်အိၣ်ထံးတဖျါၣ်န့ၣ်လီၤ.

Student Reading Success Through Research and Collaboration

လံာ်ကျိတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢတၢ်မၤလိထံသး

လၢတၢ်ကတိၤအထီၣ်အလီၤဒီးအတၢ်သီၣ်ဒိၣ်သီၣ်ဆံးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ညါလံာ်ကျိၤကူၢ်အကတၢ်အကျိၤအကျဲး —“UNSTUCK AT LAST!”— တၢ်ကွဲးဝဲလၢလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်ဖးဒိၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်အံၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢတၢ်ကဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအါထီၣ်ဖဲလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢအိၣ်ဒီးဟ်လီၤသးလၢအဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ် ထီၣ်ဒုၣ်အတၢ်ပလၢာ်ကိညါဖဲတၢ်တဲအကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

မၤလိဘျီဘၣ်တၢ်ကတိၤ သီၣ်အဒိၣ်အဆံးဒီးနဖိ (တၢ်ဟ်နကလုာ်ထီၣ်ထီ မ့တမ့ၢ် လီၤဖျါၣ်အကျိၤအကျဲး, ညီၣ်န့ၣ်ထွဲလိာ်သးလၢပုၤကတိၤ တၢ်အတၢ်သးဂဲၤအဖီခိၣ်) ဒီးအထီၣ်အလီၤ

(တၢ်ကတိၤထီၣ်ဒီးလီၤအကျိၤအကျဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆီတလဲတၢ်ကတိၤ သီၣ်အဒိၣ်အဆံး)

လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ်လီၤသးဒီး တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါ တၢ်သးဂဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Video Demonstration

Els

လၢအစးထီၣ်သီတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢတၢ်ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်အဲကလံးကျိာ်အတၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်ကွဲးဝဲဒၣ် လံာ်ဖျါၣ်တခါနီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဘျီတီၢ်ဂ့ၤအယိ,

နကထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်လံာ်လၢအိၣ်ဒီးအဂီၤတ ဖၣ်ဖဲနလီၢ်ကဝီၤလံာ်ရိဒါးလၢ အအိၣ်ဃုာ်ဒီးလံာ် တၢ်မၤနီၣ် (ဒုၢ်က့ၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် CD) လၢတၢ်ဖးသီၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒိကန့ၣ်လံာ်တၢ်မၤနီၣ်လၢတၢ်ဖးသီၣ်ဝဲတဖၣ်မၤစၢၤဝဲဒၣ်

တၢ်တဲအမ့ၢ်တဖၣ်အံၤအတၢ်သီၣ်မိာ်ပုၤအက့ၢ်ဂီၤလၢအဂ့ၤသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ထဲဒၣ်တၢ်ကန့ၣ်တခါနီၤအမဲာ်ညါ, နၤဒီးနဖိကျဲးစးဖးကွဲးဝဲ ဒီးတၢ်ကလုာ်လၢအဖိမံလိာ်သးဒီးတၢ်သီၣ်

သယဲၤဒီးတၢ်လၢပုၤဖးတၢ်ဖိအတၢ်မၤနီၣ်ဃာ်ဝဲဒၣ်အတၢ်သီၣ်သယဲၤတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်သီးအိၣ်စ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်ဂီၤ

မူလၢအ့ထၢၣ်နဲးဖီခိၣ်လၢအဒုးနဲၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်တဲအလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်တဖၣ်ဒ်အဝဲသ့ၣ်ဖးသီၣ်ထီၣ်ဝဲအသီးန့ၣ်လီၤ. အဒိ,

[The Children’s Storytime Bookshelf](#) မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂီၤမူဒ်န့ၣ်သီးတဖၣ်အကျိၤတခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်ကျိၣ်ဃုာ်ဒီးလံာ်အဆၢဒိၣ်တဖၣ်

ဒ်န့ၣ်ဖိဒီးန့ၣ်နီၣ်ကစၢ်အကျိၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အသိး,
ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကအိၣ်ကတီၤသးလၢတၢ်တၢ်လီၤ န့ၣ်တၢ်တမံၤမံၤလၢ အယံာ်န့ၣ်ဒီးလံာ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤတဖၣ်,
ဒ်အမ့ၢ်လံာ်အဆၢဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်အဆၢဒိၣ်တဖၣ် ဟံၤဖျါဝဲဒၣ်တၢ်မၤသးအကတီၢ်
ဖဲတၢ်ဃဲၤဝဲဖဲလံာ်ပူၤလၢတၢ်နီၤဖးလီၤဝဲဒၣ်တဆၢဒိၣ်ဘၣ်တဆၢဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤဒဲးကံာ်ဒဲးဝဲဖဲလံာ်ကဘျးပၤ ကိးကဘျးပၤဒဲးအပူၤဒ်လံာ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤတဖၣ်အသိးဘၣ်,
ဘၣ်ဆၣ် လံာ်အဆၢဒိၣ်လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်အါတက့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒဲးကံာ်ဒဲးဝဲ
တၢ်ဂီၤအစ့ၤကတၢ်တဘျးဖဲလံာ်တဆၢဒိၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်တညါန့ၣ်မၤသးလၢလံာ်အဆၢဒိၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးထါအသိၣ်ခဲအံၤခဲအံၤဒီးတၢ်သိၣ်သဃဲၤဒ်လံာ်တၢ်ဂီၤတ
ဖၣ်အသိးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် နအိၣ်ဒဲးဒီးခွဲးယာ်လၢတၢ်မၤလိထံသးလၢကျိၣ်အတၢ်သိၣ်မိၢ်ပုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ပကစးထီၣ်ကွၢ်သ ကိးဖဲ ရှၢ်မိၣ်န့ၣ်တၢ်ဖိလံာ်ဖိဃၢ်လၢအမၤဟးဂီၤတၢ် (*Ramona the Pest*)
အလံာ်ဆၢဒိၣ်အိၣ် ထံးတတီၤခီဖျိ ဘၢဝါၣ်ရံၣ် ချံၤယၢၣ်လံာ် (Beverly Clearly):

RAMONA CAN'T RESIST A CURL

At last Ramona felt a tap on her shoulder. Her turn had come to run around the circle! She ran as fast as she could to catch up with the sneakers pounding on the asphalt ahead of her. The *boing-boing* curls were on the other side of the circle. Ramona was coming closer to them. She put out her hand. She took hold of a curl, a thick, springy curl—
“Yow!” screamed the owner of the curls.
Startled, Ramona let go. She was so surprised by the scream that she forgot to watch Susan’s curl spring back.

လံာ်အဆၢဒိၣ်အရှုၢ်အသဲးလၢအလီၤဆီဝဲဒၣ်တခါမ့ၢ်ဝဲလံာ်တဆၢဒိၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီ,
ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတ ဖၣ်အံၤပၣ်ဃုာ်ဒီး ကျဲအါမံၤလၢတၢ်မၤလိထံသးကျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဒိအတဲာ်ဒ်အမ့ၢ်
Ramona the Pest, ချံၤယၢၣ်လံာ် (Cleary) အလံာ်ဆၢဒိၣ်
အိၣ်တီစူးကါဝဲဒၣ်လံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လၢအစးထီၣ်သးဒီးလံာ်မိၢ်ပုၢ် “R” ဒီး “C.”
ဖးသိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီဒီးန့ၣ်နီၣ်န့ၣ်ဟူဝဲဒၣ် “Ramona”

iowareadingresearch.org

 @IAReading | @iowareadingresearchcenter

အတင်သီၣ်အကျိၤအကျဲၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စးထီၣ်သီၣ်အ ခိၣ်ထံးဒ် “Resist,” ဒီး “Can’t”
အတင်သီၣ်အကျိၤအကျဲၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စးထီၣ်သီၣ်အခိၣ်ထံးဒ် “Curl.” န့ၣ်လီၤ. ဖဲလံာ်မံာ်ဖျါၣ်တဖၣ်,
လၢအပၣ်ဃုာ်ဝဲဖဲ ချဲယၢၣ်လံာ် (Cleary) အလံာ်ဆၢဒိၣ်အခိၣ်တီၤအပူၤ, အိၣ်ဒီးတၢ်စးထီၣ်သီၣ် တမံၤဃီ,
ကျိၣ်အတင်သီၣ်မိၣ်ပုၤအံၤတၢ်သ့ၣ်ညါဝဲဒ်အမ့ၢ် ထါသီၣ်သဃဲၤအခိၣ်ထံးဘူးလိာ်သး (alliteration) အသိး
န့ၣ်လီၤ. တၢ်အက့ၢ်ဂီၤမိၣ်ပုၤအံၤတၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်သးစဲလၢ အမၤလိထံးသး
ဘၣ်ဃးတၢ်စးထီၣ်တၢ်သီၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတင်သီၣ်မိၣ်ပုၤအဂၤတခါမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကဲဒီးတၢ်အသီၣ်, မ့တမ့ၢ်
တၢ်ကိးဝဲဒ်တၢ်တမံၤမံၤအမံၤခီဖျါတၢ်အသီၣ်လၢ အမၤခါၣ်စးဝဲဒ် တၢ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.
လံာ်မံာ်ဖျါၣ်အတစ့ဒ်လံာ်ဖျါၣ်လၢထးအသိး, “boing-boing,” မ့ၢ်ဝဲဒ်တၢ်ကဲဒီး
တၢ်အသီၣ်အဒိအတံာ်မ့ၢ်လၢ, ဖဲတၢ်ဖးသီၣ်ထီၣ်ဝဲအခါ,
လံာ်ဖျါၣ်အသီၣ်နီၢ်နီၢ်ဖျါလီၤကဲဒ်တၢ်ထုးထီၣ်ထံးတၢ်ပျါ လီၤကွံာ်အီၤအသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အနီၢ်နီၢ်တခါ,
တၢ်အက့ၢ်ကူတမၤကဲထီၣ်ဝဲဒ်တၢ်အသီၣ်ဝဲန့ၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်
ဝဲဖဲရၣ်မိၣ်န့ၣ်အတၢ်ဆိမိၣ်မ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃီ
တၢ်ကဲဒီးတၢ်အသီၣ်မၤစၢၤပုၤလၢတၢ်ထံးဝဲဒ်တၢ် က့ၢ်ကူတကွီၤတကွီၤအတၢ်အိၣ်ဖျါ,
ဖျါလီၤကဲဒ်ထံးဝဲဒ်တၢ်ထီၣ်, လၢအမၤစၢၤပုၤ လၢပနၢ်ပၢၢ်ဝဲဒ်ဘၣ်မနုၤဃီရၣ်မိၣ်
န့ၣ်ကျဲးစးထုးထီၣ်ဝဲတခါလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖးလိလံာ်ဒီးနဖိလၢအမ့ၢ်လံာ်ဖျါၣ် “boing-boing”
ဒီးဖးသီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်လၢ တၢ်မၤဒီးဝဲဒ်တၢ်သီၣ်အက့ၢ်အကူလၢရၣ်မိၣ်န့ၣ်ဆိမိၣ်မ့ၢ်ဝဲအသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

ဖးလံာ်လဲၣ်တမံၤမံၤလၢအမၤဂ့ၢ်ထီၣ်စၢၤဝဲဒ်နအဲကလံးကျိၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်,
ဖဲနၤဒီးနဖိဖး သီၣ်သကိးဝဲဒ် လံာ်အခါ,
နလဲၣ်ခီဖျါဘၣ်ဝဲဒ်တၢ်ခွဲးဂ့ၢ်ယာ်ဘၣ်လၢနနၢ်ဟူဝဲဒ်ကျိၣ်မိၣ်ပုၤအတၢ်သီၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်မၤ
လိထံးသးတၢ်ကတိၤအဲကလံးကျိၣ် အရူၢ်သဲးအတၢ်သီၣ်သဃဲၤဒီးအဃာ်အစံာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဖးအိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲဒ် 10 ဘ့ၣ် (တီၤဖိသ့—2 တီၤ)

iowareadingresearch.org

 @IAReading | @iowareadingresearchcenter

ရီစီရ် ရိုဝ်ယာန်, ပုၤလၢအသ့ဘၢနးစးဖီကဟ့ၢ် (*Rosie Revere, Engineer*) ခီဖျိ အဲဒြိယါ ဘံတံၢ် (Andrea Beaty)

ပုၤဖးတၢ်ဖိတဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဝဲဒၣ်သးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါခီဖျိ ရီစီရ် (Rosie) အတၢ်သးစွံကတုၤဒီးတၢ်မုၢ်သ့ၣ် မုၢ်သးခီဖျိ အတၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ် တၢ်သီလၢလီၤလိၢ်လီၤလးအယိန့ၣ်လီၤ.

လၢယဂီၢ်ဘၢလံ (*I Am Enough*) ခီဖျိ ကြွေး(စ) ဘါယာန် (Grace Byers)

တၢ်နီၤလီၤဟံၣ်ဖျါသကိးလံာ်ထါဖိအတၢ်မၤနီၣ်မၤယါအံၤသ့ဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါဟံၣ်ကဲလီၤနီၣ်က စၢ်လုၢ်ပုၤဒီးတၢ်မၤလၢကပီၤတၢ်လီၤဆီလိာ်သးအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ.

က့ၢ်ဘၢနံၣ် စံၣ်ဖု (*Jabari Jumps*) ခီဖျိ ကါယာန် ခီစီ (Gaia Cornwall)

ကွၢ်သကိး က့ၢ်ဘၢနံၣ် (Jabari) ဒ်အဝဲကျဲးစးစံၣ်ဖုထီၣ်အဆိကတၢ်တဘျီဖဲ တၢ်ပျီၢ်ထံအသ့ၣ်ဘၢလီၤ (diving board) န့ၣ်လီၤ.

စိၣ်ဖံယုာ် ဝီဒဲး (*Sofia Valdez, Future Prez Sofia Valdez, Future Prez*) ခီဖျိ အဲဒြိယါ ဘံတံၢ် (Andrea Beaty)

စိၣ်ဖံယုာ် (Sofia) ကမ့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပုၤနီၣ်ဆံး, ဘၢန့ၣ်အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲးဖးဒိၣ် လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်စၢၤတၢ်လၢအိၣ်အယၢၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပတုာ်အကတၢ်တဘျီဖဲတၢ်ဆါတၢ်ပုၤအကျဲမုၢ်ခိၣ် (*Last Stop on Market Street*) ခီဖျိ မဲးဒံလၢနံၣ် (Matt de la Peña)

တၢ်တဲမုၢ်န့ၢ်လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂီၤဒီးတၢ်ကလုာ်လၢပုၤဖးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၢနံၣ်သဂါၢ်ဝဲဖဲအက့ၤဆူဟံၣ်ဖဲသိလုာ် ဘၢး(စ)ပုၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

*လံဝါ စတြီ (Levi Strauss) ဒီးန့ၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်လၢအဆံၣ်— တၢ်ယဲၤဝဲဒၣ်ဖျိၣ်ခံတူၣ်အတၢ်တဲဒ်အကြးဝဲ
ဘၣ်ဝဲအသိး (Levi Strauss Gets a Bright Idea: A Fairly Fabricated Story of a Pair of
Pants) ခီဖျိ ထိနံၣ် ကိုစတၢ် (Tony Johnston)*

နတၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ကတိၤခွၢ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်ဖျါဆံၣ် (“bright idea”) ခီဖျိတၢ်ယဲၤအမူဘၣ်ဃးတၢ်တ့ ကဲထီၣ်ဖျိၣ်ခံက့ၣ်(န) အလွဲၤဘျူအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

လှံ့မ့ၢ်အူအစဲး (Locomotive) ခီဖျိ ဩယၢ် ဖျိခၢ် (Brian Floca)

တၢ်မၤလိထံသးလၢတၢ်မၤကဲဒီးဝဲဒၣ်တၢ်ကလုာ် (ဖဲလၢတၢ်ကိးဝဲဒၣ်တၢ်တခါခါအမံၤခီဖျိတၢ်သီၣ်ခၢ်စးလၢအလီၢ်, အဒိ, “buzz”) ဃုာ်ဒီးလံာ်ဖျါအတၢ်သီၣ်သယဲၤဆုၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤဖးတၢ်ဖိဒ်အပူၤကွံာ်အမဲရံကၤလှံ့မ့ၢ်အူကျဲအခီၣ် ထံးနံၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျူး, အိမူ (Thank You, Omu) ခီဖျိ အိကု မိရၤ (Oge Mora)

ဖးဘၣ်ဃး အိမူ (Omu) အဂ့ၢ်အကျိၤခဲလၢာ်, ပုၤအမံၤ (တၢ်ကိးဝဲလၢ အါ—မူ “Ah-mu”) အတၢ်သီၣ်ဃုာ်ဒီး အတၢ်ညၢ်ကသူလၢ အဝံၣ်အဘဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယအိၣ်ဒီးထါအသီၣ် (I Got the Rhythm) ခီဖျိ ခိၣ်နံၣ် စခိမံ မိရံစၢ် (Connie Schofield-Morrison)

တၢ်ဒီးကံၣ်ဒီးဝဲဒၣ်အဂီၤလၢအအိၣ်ဖျါတြၢၢ်ကလၢဒီးထါအသီၣ်လၢအပဲၤဂံၢ်ပဲၤဘါလၢအထူးန့ၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤတဲဖျါ ထီၣ်တၢ် ဂ့ၢ်အတၢ်သးဆူၣ်လၢ အတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကွၢ်ကျိၢ်ဖိအကိၣ်ပိၣ်မူးတအ့ (The Gingerbread Cowboy) ခီဖျိ ကွဲးနဲး စခွါယၢ် (Janet Squires)

တၢ်မၤဝၢ်ဝီၤသးဖဲတၢ်ဃဲၤပူၤအလံာ်တစူၣ်အံၤဒုးဟူထီၣ်သၢလီၤ ကိၣ်စိုးဃုခွါ (cookie man) တဂၤဖဲ Wild West အပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဖးအိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲဒၣ် 10 ဘ့ၣ် (3—5 တီၤ)

**ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်လၢဟါမဖြိၣ် (Humphrey) အဂီၢ် (The World According to Humphrey) ခီဖျိ
ဘဲးထံၣ် ဘၢနံၣ် (Betty Birney)**

ဟါမဖြိၣ် (Humphrey)

မ့ၢ်ယုၢ်တူၢ်မဲၢ်ဆၢမ့ၢ်လၢဝဲလၢအကဟးထီၣ်ဘၣ်ဖဲအတၢ်ဒုးဃာ်အဒၢပူၤဒီးဟးဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်
အသီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လီလါ လါဝံ တမ့ၢ်ပုၤသးက့ၣ်ဘၣ် (Lola Levine is not Mean) ခီဖျိ မိနဲခၢ် ဩ (Monica Brown)
လီလါသးစဲဝဲဒၣ်ဖျါၣ်ထူၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအမၤဆါဘၣ်ပုၤလိာ်ကွဲဖိအဂၤတဂၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်သးအခါ, အဝဲ
ကြးမၤလိဝဲဒၣ်တၢ်လၢ အဘၣ်အကျဲၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

**တၢ်ကိၢ်ခါကတီၢ်တဘျီလၢအတပံတဆး (One Crazy Summer) ခီဖျိ ရံထံၣ် ဝုလယၢၣ် ကၣ်စံယၣ်
(Rita Williams Garcia)**

ဖဲအပူၤကွံာ်နံၣ် 1960s အခါ,

လံာ်အဆၢဒိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒီပုၤဝဲၣ်မုၢ်သၢဂၤစူးကါအတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲတၢ်ကိၢ်ခါလါ ဒီးအမိၢ်ဖဲအိးကလဲၢ်,
ခဲၣ်လံဖိနံၣ်ယါန့ၣ်လီၤ.

ဒုး(စ)ဖရီးအတၢ်ဃဲၤပူၤ (The Tale of Desperaux) ခီဖျိ ခုး ဒံၢ် ခၢ်မုလိၣ် (Kate Di Camillo)

တၢ်သးစဲဝဲဒၣ်တၢ်ဃဲၤပူၤဘၣ်ဃးယုၢ်အတၢ်ဟးဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အသီဖဲခွါအဘၢၣ်စၢၤအကတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

Student Reading Success Through Research and Collaboration

တၢ်န့ၢ်ထံ, ဘျၢ်ဂ့ၤတၢ်တီၢ်ဘၣ် (Fortunately, the Milk) ခီဖျိ နံ(လ) က့လမဲ (Neil Gaiman)

တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးလီၤဆီအဂ့ၢ်ဖဲပုၤတဲဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အပၢ်ပုၤဝဲဒၣ်တၢ်န့ၢ်ထံတပလီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

အဲလဝံ ဟိ- တၢ်တဖိးလိာ်ဒီးဟိာ်မုၢ်ဖိ, က့, ဒီးတၢ်လီၤပျံၤအဂ့ၢ်ဂၤတဖၣ် (Alvin Ho: Allergic to Girls, School, and Other Scary Things) ခီဖျိ လဲနီ လူး(က) (Lenore Look)

တမ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤလၢ အဲလဝံ ဟိ (Alvin Ho) အဂီၢ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တအိၣ်နီတမံၤလၢအကဆိကတီၢ်အီၤလၢအမ့ၢ်ပုၤဒုပုၤယိလၢ အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ထံၣ်မ့ၢ်လီၤမံၤအပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တမ့ၢ်တလၢ- ဖိသၣ်မၤဆဲးမၤသံးလီၤအသးလၢအတလီၤန့ၣ် (Stink: The Incredible Shrinking Kid) ခီဖျိ မဲကၣ် မဲဒီးနီၣ် (Megan McDonald)

တၢ်ကွဲးပူၤမ့ၢ်ဖိအမ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်အသီတမ့ၢ်တလၢ, ဖိသၣ်ဖုၣ်ကိာ်ဖိတဂၤဒီးအတၢ်ယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်သီ လၢလီၤဘီလီၤမ့ၢ်အဂ့ၢ် န့ၣ်လီၤ.

ကွဲး(စ) စၢ်တိၣ် ပြၢၤလိာ်သးဒီးဟိာ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ် (Jaz Santos vs. the World) ခီဖျိ ဖြံစံလၢ် မူး(ထ) (Priscilla Mante)

ကွဲး(စ) (Jaz) အါန့ၢ်ဒီးအဖျါၣ်ထူကရူၢ်, Bramrock အဆၣ်တဖၣ်, အဝဲတလိၣ်ဘၣ်နီတမံၤ, လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအီၤသပုၤပုၤန့ၣ်လီၤ.

ကျူဝါနီဒီးလူခဲး(စ) (Juana and Lucas) ခီဖျိ ကျူဝါနီ မဲဒံန့ၣ် (Juana Medina)

တၢ်တဲလီၤနံၤဘၣ်ဃး ကျူဝါနီအတၢ်အိၣ်မူဖဲဝဲဝဲဘိၣ်ကိၣ်တၢ်, ခိၣ်လိၤဘံယၢ်, ယုာ်ဒီးအထွံၣ်ဖိလၢအအဲၣ်ဝဲလူခဲး(စ) အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်တဲယဲၤဝဲဒၢ်ကျဲကပၤဖဲကွဲအသရၤထံး (Sideways Stories from Wayside School) ဒီဖျိ လူဝံး(၈)
စၢ်ခွၢ် (Louis Sachar)

ယုကွၢ်ဘၣ်မနုၤယိကွဲတဖျါလီၤကၢၣ်ဖဲကျဲသရၤထံးလီၤနံၤလီၤအ့အလီၢ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့တဖၣ်

Alborough, J. (1999). ထီၣ်ဒုၣ်ဖဲသိလ့ၣ်ပအးတၢ်အပူၤ (Duck in the Truck). HarperCollins.

Cleary, B. (1968). ရှၢ်မိန့ၣ်တၢ်ဖိလံၤဖိယၢ်လၢအမၤဟးဂီၤတၢ် (Ramona the Pest). HarperCollins.

Fleta, T. (2017). လံာ်တၢ်ဂီၤအိၣ်ဒီးအကလုာ်လၢတၢ်မၤလိအဲကလံးကျိၣ်အဂီၢ်.
ဖိသၢ်အတၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးဖဲတၢ်မၤ လိအဲကလံးကျိၣ်အက့ၢ်န့ၣ်အပူၤ (Children’s Literature in English
Language Education Journal), 5(1), 21–43. | [Full text](#)

McBride, C., Pan, D. J., & Mohseni, F. (2021). တၢ်ဖးဒီးတၢ်ကွဲးဝဲဒၢ်လံာ်ဖျါတဖၣ်—
တၢ်မၤလိကျိၣ်ပိညါအ တၢ်ကွၢ်ဖိ (A cross-linguistic perspective).
ဖဲအ့ၢ်တၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၢ်အဂ့ၢ်. <https://doi.org/10.1080/10888438.2021.1920595>

Riordan, J., Reese, E., Das, S., Carroll, J., and Schaughency E. (2021). Tender shoots:
တၢ်ပၤဆၢဝဲဒၢ်တၢ်ဖးသကိးလံာ်လၢအမၤဒၣ်အသးအတၢ်မၤကွၢ်အကျဲခံၣ်လၢတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်မိၢ်ပၢ်-
ဖိသၢ်အတၢ်ရူၤလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးဖိသၢ်အတၢ်ကတိၤကျိၣ်ဒီးတၢ်သ့ကွဲးသ့ဖးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်.
ဖဲအ့ၢ်တၢ်ယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၢ်အဂ့ၢ်. <https://doi.org/10.1080/10888438.2021.1926464>

Wade-Woolley, L. (2015)
တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်ဝဲဒၢ်တၢ်ကွဲးပတီၢ်မုၢ်ဒီးတၢ်ကတိၤအသိၣ်ပိညါဖဲဖိသၢ်အတၢ်ဖးလံာ်
မံၤဖျါအထီၣ်ဒီးအဖျါအဂ့ၢ်. တၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၢ်ဒီးတၢ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလဲၢ်, 29, 371–382.
<https://doi.org/10.1007/s11145-015-9600-1>